

ESTICA
A. 5085

164.

869

1268

Scholis harumq; Doctoribus, generosissima nobili-
tate, fortissimis militibus, ornatissimis civibus, i-
psis agris, collibus, montibus, mari deniq; DEV
JEHOVA, Domine exercituum, tu his velis
benè, dicas benè, facias benè, & nunc & in
omnes æternitates.

D I X I.

SERENISSIMI ET POTENTISSIMI

Principis ac Domini,

DN. GUSTAVI

ADOLPHI, Suecorum, Gothorum, Van-
dalorum Regis Invictissimi; Magni Princi-
pis Finlandiæ; Ducis Esthoniæ & Ca-
reliæ; Domini Ingridiæ, &c: Re-
gis & Domini nostri Cle-
mentissimi,

DEBITUM ELOGIUM,

Quo præsertim,

Res prisca Gothorum, conferuntur cum modernis Re-
gis Gustavi in Borussia & Germania bellis:
Gratulationis, exæciat, & debitæ gratitudinis lo-
co, ob Cœlestem & gloriosam illam victoriam de Cæ-
sareanis, libertatis & religionis in Germania persecuto-
ribus, in Campo Lipsensi die 7. Sept. An: 1631, fe-
licissimè reportatam; Conscriptum & Publica
solennitate die 7. Novemb. ejusdem an-
ni, in Regia Academia Up-
salicensi, recitatum.

J O N A M A G N I V E X.

S. Th. Profess. Ordin.

U B S A L I Æ.

Imprimebat Æschillus Matthiæ, Anno 1632.

LAUREA TRIUMPHALIS

Serenissimo Regi,

GUSTAVO ADOLPHO,

Singulari Consilio & decreto divino, victori felicissimo; Triumphatori gloriosissimo; defensori religionis devotissimo, & libertatis per Europam vindici Iustissimo, semper Augusto;

Pro pietate in Deum, in patriam, in vicinos & cognatos, pro amplissimis in totam rem Christianam meritis, & indefesso de Ecclesia Christi benemerendi studio, trophaei loco humilime & subiectissime oblata, dedicata, consecrata A

Regnum Boreæ salve celebrande Monarcha
Europe fidus, Gloria summa Tuis;

Qui Reges genio vincis; qui robore fortes;

Qui sacri quosvis ordinis ingenio;

Virtute invidiam; fatum pietate; salutem

Macticam; largo pectore divitias;

Consilio casus; invictis viribus hostem;

Qui Herbas veteres luce nova superas;

Qui mutas latis lugubria bella triumphis,

Et parva insigni laude trophæa refers;

Aspice quæ Charites presumunt mittere dona

Numine præluseri sed leviora tuo.

Fronte serenata capias vultus benigno

Quidquid erit; sacra nam venit Omne fide,

Debita non alio, quamquam sunt plurima, censu,

Solvere jam Regi nostra Minerva valet.

Vide Dei populo, Sueciq; Gotbiq; virescens

Scipio, presidium, laurea, certa salus;

anno 1631. J. M. Vex. S. Th. Prof. pub.

ORATIO

Liceat mihi, Auditores Exoptatissimi, Reverende Dn. Archiepiscopo, Magnifice Dn. Rector, Generosi Dn. Barones, Consultissimi, Experientissimi, Clarissimi viri Professores, Nobilissimi Adolescentes, tuq; selecta Academicæ pueri: Liceat ea apud vos nunc mihi dogmata uti, qua educti ex servitute Egyptiaca devotè quondam Deum celebrarunt Israelita, dicentes: Cantemus Domino, quia gloriosè magnificatus est: Fortitudo nostra & laus nostra Dominus, qui factus est nobis in salutem: Dextera tua Domine percussit inimicam, & in multitudine potentie tue subvertisti adversarios nostros. Dixit inimicus, persequar, comprehendam, & dividam spolia, & implebitur anima mea; evaginabo gladium meum, & interficiet eos manus mea. Sed emisisti manum tuam, & devoravit eos terra; audiverunt populi & timuerunt, dolores obtinuerunt Philistym, & conturbati sunt Principes Edom.

Non sumus quidem, Auditores, nos Sueci, Israelita secundum carnem, nec quidem Deum ex Æ-

A

gypt-

gypto Africa nos eduxit, ubi nunquam fuimus: sumus
tamē veri Israelitae & filij Abraham per fidem Christi,
nosq; Deus ex Egypto Europa potenter traduxit, i-
pso Pharaone nunc demum nos serio insequente, quē
Deus in conspectu totius orbis submergere, ac pro no-
bis pessum dare, benignē incepit. Simili proinde, quo
pridem Israelitae, nos hodie beneficij genere à Deo
affecti, pariter aperiāmus tanquam filij Abraham, os,
Deo nostro in laudem, & vocem in digna solvamus
præconia. Laudemus nomen ejus cum Cantico, &
magnificemus eum cum laude. Sacrificemus Domino
laudes, & immolemus ei vitulos labiorum nostro-
rum. Exiit quippe Deus cum exercitibus nostris,
& conculcavit inimicos nostros: quoniam populum
suum humilem saluum fecit, & oculos superborum
humiliavit usq; ad terram. Lauda proinde, Jerusa-
lem, Dominum & lauda Deum tuum Zion; & dic:
Benedicta sit petra nostra, & exultetur Deus Salu-
tis nostra.

Merito ita cum patria universa, repente doctis-
sae veteris Ecclesiae, jungimus Jubilationem A-
cademicam; quāq; leticia hos parietes & hac tecta,
Academica, ex jucundissimo recentis victoria nuncio
gestire videmus & exultare; Eam nos merito oratio-
ne, licet non satis completa, in hoc frequentissimo am-
plissimorum hominū consessu, conamur exprimere; si-
mulq;

& triumphatoris gloriosissimi, nutritoris Musarum
nostrarum propensissimi, GUSTAVI ADOL-
PHI, Regis & Domini nostri Clementissimi, ut cu-
jus potissimum operā, Deo in sua Ecclesia ab immanissi-
mo nostri seculi Pharaone, potenter asserenda, uti be-
nignissimē complacuit. Neq; verò sum nescius, A-
chillem, quod Homerum laudum suarum invocasset
præconem, ab Alexandro prædicatum esse felicem;
Hectorem Navianum etiam non tam laudari, quam
à viro laudato qui ipse in laude vixisset, voluisse lau-
dari accepimus: & Alexandrum non nisi à summis
artificibus pingi aut fingi voluisse constat. Certè GU-
STAVI ADOLPHI, victoris & triumphato-
ris gloriosissimi res Heroicae gesta, si pingi debent, quos
artifices nisi Xeuxen & Apellem admittent? si plena
oratione exponenda erant, Demosthenis sublimitatem,
Tullyj felicitatem & copiam, & periculis in dicendo
grandiloquentiam unice videbuntur exposcere. Etsi
me istorum virorum umbras, ex longo vix sequi inter-
vallo lubens agnosco, ut dictionis meae humilitatem,
infra tantam dicendarum rerum Majestatem multis
paraſangis esse projectam ingenuē profitear: Huc ta-
men me protraxit sedula debiti officij meditatio, &
ingens p̄j devotiꝝ animi in Regem affectus, ut malim
audacia apud vos subire periculum, quam allato glo-
rio-

maior
esse re
fide et
laude y
exere
tores

Divinam & humanam Majestatem ingratus, intem-
pestivo silentio apparuisse. Facta igitur alca esto: Mi-
bi, auditores, postquam inusitata frequentia conveni-
stis, consuetam benignitatis vestrae auram aspiratote.

Decet, opinor, auditores, praeconia Regia, à nomine Regis auspicari. quod Mysticum quiddam continere, & haud absq; singulari providentia divina, nonnullis salutaribus Dei apud nos organis obtigisse, fatendum est, ut verum sit quod dicitur; convenient rebus nomina saepe suis. Est enim GUSTAVUS idem quod Augustus, idq; non tantum apicibus literarum paululum transpositis, sed ipso rerum gerendarum omine atq; pondere. Etenim sub Augusto, puer ille Coelestis natus est nobis: idem suslinens in suis membris, gravissimam ab Antichristo persecutionem à GUSTAVO defenditur nobis. Augustus unanimi senatus Romani consensu Pater Patriae renunciatus est: GUSTAVUS concordì tot subjectorum principatuum judicio, & sincera omnium ordinum acclamatione pater patriae, sicuti revera est, ita meritisimè celebratur. Augustus post multiplicia bella peracta, clauso tandem Jani templo, pacem orbi disposuit: GUSTAVUS orbe Europaeo amica pace aliquando composito, sagum toga, & labores Herculeos grata quiete, disponente altissimo, commutabit.

flaffi/ *quasi Dei vel Gothorum scipionem dicit. Sicut
nim homines claudi, infirmi, & quavis occasione præ-
cipitati & impulsî, scipione solent sustineri, fulciri,
& roborari ne ruinam patiantur: ita infirma, vacil-
lanti, impulse, & fraudulentia hostili, seculo præser-
tim à nato Christo decimo quinto, nimium præcipita-
ta patria, nisi Deus duplicem scipionem in duobus
GUSTAVIS benignissimè exhibuisset, salute sua
temporali & æterna jam pridem penitus excidisset.
Quocirca, conveniunt rebus nomina tantis suis.*

De gente Sueconum, deq; familia Regia ut prolixè dicendo; heroi nostro omnium hujus avi fortissimo, laudem fœnerari contendam, quis vestram à me requireret? quis etiam admodum feret & patietur? Verum etsi & genus & proavos & quæ non fecimus ipsi, vix ea nostra reputare fas erit: atq; etsi ornamentis proprijs Rex noster inclitus ita abundat, ut ea his regionibus non contenta, ad orbem nobis oppositum jam pridem se diffuderint, seq; extulerint utroq; altius polo, ut novatjs, hodie terminis & finibus, quàm quibus solis cursus, Inclytus GUSTAVIANI nominis splendor, proprijs, ejusdem gloria contineantur: Tamen quia in Rege GUSTAVO tanquam in claro speculo, prisca Gothorum virtus relucet, ut in his amplissimis Gustavi vestigijs, res majorum nostrorum splendidissime

A 3
gestar

*gestus o-
mni q-
uicq-
t uerit veni-
am proin-
te* inde apud vos, Auditores, haud dubie merebor, si pio
in patriam affectui plusculum indulgens, dictionis
mea terminos aliquantulo retro extendam latius, ut priscis
quibusdam hic repetendis facta nostratum recentia
fidem concilient, & recentibus exponendis prisca a-
liquantulum expoliantur & renoventur; adeoque ex u-
triusq; nostra non solum praestantia gentis, sed & Re-
gia Gustavi indoles ac origo laudatissima, omnium a-
nimis atq; oculis digne aestimanda clare subiciantur.

Verum unde gentis nostrae, cui invidi nimis se-
pe conantur detrabere, nobilitatem atq; praestantiam,
asseremus? Ab his opinor rebus, quibus nationem
quamq; reddi illustriorem, ad unum omnes merito con-
sentimus: Quales res sunt Antiquitas, Fortitudo bel-
lica, & scientia literarum. Sed qua harum rerum
gentem Sueonum arbitramur alijs nationibus ma-
gnopere esse inferiorem? nulla opinor. Antiquitatem
dico gentis non absolute, qua omne in terra hominum
genus, ex uno sanguine factum, ad aequam se origi-
nem queat referre: Sed antiquitatem constituti im-
perij publici, indeq; a salute ab aquis, huc usq; absq; in-
terruptione continuati. Hic certe gens Sueonum se-
rio triumphat, & omnibus regnis, imprimis Europaeis,
palmam facile praeripere deprehenditur. Fundatum
quippe est Regnum Sueonum, ipsa haud tardius Ba-
bylo-

*byloniorum
monarchia
a quo anno
circiter
131 a dilu-
vio* byloniorum Monarchia, quae anno circiter 131. a dilu-
vio exstitit auctore Nemrodo. Ex tam prisca Suecia
ducta principio, Regni Majestatem & decus, immen-
sa Dei benignitate & favore, semper huc usq; reti-
nuit; quod haud scio an praeterea ulli in orbe terrarum
regno contigerit, licet non pauca, tempore statim gu-
bernationis Nemrod, constituta fuisse in historijs per-
hibeantur. Conferte proinde cum hac nostra, gentem
saltem Romanam, quae incitante flamine Romano, ini-
quo nos bello hodie petit, cui reliquae gentes Europae
gloria antiquitatis imperialis facile concedent. An-
tequam Parricida Romulus prima posuit fundamenta
Romanae urbis, quod contigit anno 1. olymp. 7, anno
tandem a diluvio 1449, anno ante natum Christum
750, quo tempore Monarchiam Assyriorum governa-
vit Tiglet Pileser, qui tribum Nephtali in Niniven
captivam abduxit; jam tum Regna Sueonum & Go-
thorum supra mille quadringentos annos, steterunt,
floruerunt, resq; maximas in patria & extra eam
fortissime gesserunt. Ex quibus hoc est, quod Beri-
co Sueonum Gothorumq; Monarcha constitutus, in-
gentem hominum multitudinem ex Suecia eduxit cir-
ca annum a diluvio 875, ante natum Christum 1430,
quo tempore Judaeos rexit Otthoniell. Hic Berico ex
Gothlandia, ubi classis convenit, solvens, primo occu-
pavit Rugiam, unde colluctatus cum vicinis vanda-
lis,

his imp
un
man
mag
et
am

rusiam protulit. Postea Philimer ab emigratione
septimus, locis istis relictis, totam schytiam, ovim an-
tea dictam, sibi subijciens, ad Maotida confedit, dis-
positis ante colonijs ad littora Gothici Maris, pro tran-
situ, si usus posceret, in antiquam patriam obtinendo,
quas colonias à nostratibus Gothbis Massegetarum &
Samogetarum nomen etiam hodie retinere auctor est
Crantzius. Hinc Gotbi ab Historiographis nunc Ge-
tae nunc schytae indifferenter dicti, totam subugarunt
penè Asiam, ubi diutius militantibus viris, Ama-
zones suos fines defensura, è Gothica se stirpe erexe-
runt in schytia. Vexorem Regem Egyptbi contra se
venientem superarunt Gotbi: Bello Trojano inter-
fuerunt. Quae omnia gesta sunt à Gothbis, cum nondum
ulla extarent vestigia Romanae urbis. Quid com-
memorem Cijrum cum toto suo exercitu sub Regina
Tbamyre, à Gothbis deletum: Darium Histaspis ab
ijsdem in fugam coniectum. Nihil dicam de Soporio-
ne Alexandri magni legato cum 30. Millibus armato-
rum à Gothbis nostris prostrato. Tacebo successores
Alexandri, cum quorum uno vel altero Gotbi congre-
dientes, viam sibi aperuerunt cum Romanis, nunc de-
mum victricja signa per orbem proferentibus, pro vir-
tute & gloria in reliquum, acerrimè pugnandi. Quae
omnia antiquitatem imperij apud Suecones maturius
præ

pra imperio Romano constituti, nunquam nemo
ut mutis liceat esse ijs, qui inclita gentis nostra laudi-
bus malunt injustè detrabere, quam debitum jure an-
tiquitatis cultum & venerationem, ipsi iustissimè red-
dere & impendere. Circumspicite alia regna, quae in
Europa uspiam bodie extant, non magis quam Roma-
num, eorum reperietis ullum, quod cum Regno Sueco-
num antiquitate imperij certet: Quorum aliud ex
hoc regno Sueconum, tanquam sobolem à nobilissimis
progenitoribus constat esse deductum; aliud regni sui
titulos & scepra à Romano imperio emendicasse, alia
Romani imperij provincias olim extitisse, tributa &
servitia praestitisse, eademq. nunc jure postliminij à
Romana Aquila severè repeti, & ad consuetam servi-
tutem vi & astu deposci. Quarum rerum ullam, de
Majestate imperij Sueconum, probabit nemo. Si quid
proinde nobilitatis & praestantia, ex veneranda im-
perij maturè pra reliquis constituti & inde huc usq.
continuati antiquitate, genti cuiquam accedat: Si quid
venerationis & praeminentia cuiquam populo, ex il-
libato invicta Majestatis decore debeatur, ut deberi
nemo non fatebitur; quae erit gens, hac nostra nobi-
lior? Quis populus ab omnibus prudentibus, & non a-
pertè invidis, poterit hoc populo Sueconum, magis ve-
nerandus, dicto nomine, existimari?

De bellica nostra gentis virtute, quae alter No-
B bili-

*vid. talis
fons n. an.
etiam a. m.
p. n. s. d. i. r. o.
v. s. i.*
rūm quantum mens vestra longissimam prætorum
temporum memoriam recolere potest, siue velitis pri-
sca repetere, scite libeat moderna & præsentia consi-
derare, occurrer vobis utrobique similis & eadē, nempe
clarissima rerum à Sueonibus & Gothis fortissimè
gestarum, species atq; imago. Quod ne arrogantius
quā verius dixisse videar, subjicite oculis tot emigra-
tiones, præter superius enumeratas, iterum atq; ite-
rum ex hac natione susceptas, & tantas deprahende-
tis, ut Scandinaviam officinam & vaginam gentium
matremq; populorum à priscis historiographis jure no-
minatam esse, sitis verè existimaturi. Regnante
Tiberio, cum Christus voce patris officio sacerdotali
cœlitus inauguraretur, Getricus Erici disertis filius, in-
genti hominum multitudine stipatus, terram Rugia-
norum & Pomeranorum similiter occupata, eāq; post-
modum relicta, post multorum annorum bella ad juga
tandem Alpium consedit, ubi partim novam Sueonum
coloniam constituit, partim inventas ante se congen-
tiles dissipatorum in Italia Gothorum reliquias ad-
auxit, quæ Sueonum Gothorumq; colonia ac posteritas
Suetziorum hodie nomine celebratur. Iterum, im-
perante Theodosio Magno, cum assiduitate bellorum
cultus agrorum apud nostrates esset intermissus, in-
gravescente inde annona, Sueonum & Gothorum ter-
tia.

*Hiapars (o-
lun. regne
seign. d. i.
in l. o. l. i. r. a.
re. n. t. m. o. r. i.
c. o. a. c. t. i.*
sunt coacti. Hi Calmarnia Smolandia, quartæ a novo
Salvatore seculo, egressi, Rugiam item occuparunt,
indeq; interjecto tempore, per Vandalos progressi, non
antè quieverunt, quā Italiam tandem ingrederentur,
in quo transitu longobardorum nomen sortiti, Lom-
bardia provincia Italia, quæ alpibus & monti appe-
nino interjacet, apellationem indiderunt, regniq; sui
in Italia periodum ad Carolum Magnum produxe-
runt. Quis hujus egressi ex nobis populi non agno-
scat fortitudinem & robur? Certè gentem Ostrogo-
thorum in Italia Narses, exercitus Justiniani ductor
Labefactare nunquam potuisset, nisi longobardos Go-
thorum exterorum congenitiles, novosq; Imperij Ro-
mani hospites, sibi contra Gothos adjunxisset. Quis
nescit bellica Theodoricus Ostrogothorum Regis for-
tissimi virtute, Italiam à tyrannide Odoacri Rugia-
ni, terna ingenti strage Casi, in gratissimam liber-
tatem magno beneficio esse assertam? optimus licet
Theodoricus malam gratiam in suis posteris ab in-
gratissimis Romanis reportaverit. An non etiam
Alaricus Gothorum Rex, exercitu Romano, Honorio
& Theodosio imperatoribus, caeso, Romam biennium
obsessam, anno à nato Christo 412 expugnavit & oc-
cupavit? licet Ataulphus Alarici successor, Italiam
statim in manus perfidi & ingratisimi Honorij resi-

*mauerit, in
his panam,
contereps u
at unum in
pittit*
et Vestrogothorum, quod in Hispania viguit supra
annos 300, Saracenis tandem cadens circa annum
Christi 725. His pensi habitis quis non agnoscit in
priscis Gothis, insignem artis bellica peritiam & for-
titudinem extitisse, qua sine, commodas sibi in exte-
ris regionibus, sedes non acquisivissent, tanta imperia
itidem non constituisent, nec constituta inter tot infe-
stissimas gentes à prima egressione continuassent cir-
citer annos bis Mille centum quinquaginta, quos ata-
tis terminos nullam Monarchiam attigisse constat.
Huic ipsi Gotthorum fortitudini Hispania, Gallia, Bri-
tannia, debent, quod cum ferreo istius Aquila rostro
multis seculis tenerentur constricta, è servitute tamen
ista exire tandem, ac sub optatam proprii imperij au-
ram ac libertatem evadere felicissime licuerit. Qua
inclita nationes nisi ingrata haberi volent, referent
id acceptum Gotthica nostrae genti, cuius fortitudo fe-
roce istam alitem ita deplumavit & contudit, ut
quam pradam robusta venatione comprahensam, tur-
pi ingluvie fere absumpsit, ejusdem partem ex fauci-
bus suis demittere, & pristinis tandem possessoribus
cogeretur relinquere.

Interim, quid ipsam matrem domi & in sede
nativa egisse putabimus? scilicet colonis suis, nepo-
tibus & cognatis transmarinis auxiliarium militem
trans-

transmarinis
ut Philimer cognomento Stoore, fines regni ad Ta-
naim Moschovia fluvium armis protulit; quos Arc-
tus occidentem versus ad Albim extendit. Quid di-
cam de quorundam imperatorum Romanorum confa-
derationibus cum Sueconum & Gotthorum gente ob fa-
mam & gloriam rei militaris, quasitis. Carolus
Magnus cum moveret in Saxones, pertinaciter fidei
Christiana auxilio Getrici Danorum regis, resistentes,
Beronis tertij amicitiam missis in Sueciam legatis am-
bivit. Eandem patris amicitiam filius Ludovicus
pius, coluit & continuavit, qui patris secutus exem-
plum genti nostrae verbi divini pracones transmisit.
Ericus victoriosus, qui tanaim Moschovia, & Albim
Saxonia, regni terminos habuit, Otthoni primo ob
bellicam virtutem fuit confederatus circa annum Chr.
nongentissimum vigesimum. Ita Romanam certe A-
quilam Leo Sueticus comiter quidem observavit,
nunquam exhorruit, quae Aquila cum reliquis nationes
indefesse pervolaret, rabiem tamen suam contra
Leonem Suecorum, nunquam ausa est convertere.
Oppresserunt Romani Sabinos, obruerunt Volschos:
Hinc cum annis 500 cum finitimis essent colluctati,
libidine ultra mare protensa, Africam domuerunt,
Hispaniam invaserunt, Galliam in provinciam rede-
gerunt, Britanniam subegerunt, Germaniam vexa-
runt,

*zant. Ego
tum sub
gna majo-
rius, ad
et uniuersa
ius*
sus prope orbis, latrocinia Romana satis superq; per-
senserit: Soli Sueones & Gothi illibatum Majestatis
sua decus, sub Dei & bellica fortitudinis tutela, ab
insatiabili ista Aquila intactum semper retinuerunt.
Si quæ igitur gens uspiam est, quæ virtute bellica no-
bilis censeretur, Sveonum Gotthorumq; eam cum pri-
mis gentem esse fatendum est: quam nostram gentem
Alexandrum judicasse vitandam, Pyrrhum exhor-
ruisse, Julium Cæsarem, post subjectam Germaniam,
Galliam, & Britanniam, declinandam, non irritandam
censuisse, fatetur Orosius: apud quam Poëta confessi
sunt ipsum conceptum & aditum esse Martem, ut
quem cognomento Gothicum appellarunt: Qui etsi
huic genti ob frequentiam bellorum & nimiam armo-
rum continuationem saepe tenuis exstitit; Acrem ta-
men & pertinacem hujus gentis Bellonam fuisse omni-
um temporum memoria docet, & continuata jam su-
pra trecentos proximos annos militia, abunde compro-
bat. Cum igitur imbellem non generent Aquilæ co-
lumbam, an non eximium decus est GUSTAVO A-
DOLPHO, ut ex antiquissima, ita ex fortissima gen-
te Sueonum ortum ducere? An non item hinc constat,
GUSTAVUM ADOLPHUM suis majoribus invicta
animi magnitudine, & immenso rerum gestarum
splendore ex asse respondere, ut in proclivi non sit ju-
dica-

maioribus
dicare, an plus gloria a majoribus jure acceptum, cum
verò posteris sit relicturus.

Circa tertium nobilitatis & præstantia fontem,
qui literarum est, de nostris probandum, aqua fortè
nobis barere videbitur, cum non desint qui literarum
noticiam nobis negent, & contra barbariem nostræ
genti conentur impingere. Romani, cum nationes
& regna armis subigerent, voluerunt prudentes, for-
tes & politi existimari, cum Gothi id facerent, bar-
bari audiunt. Dicitur consuevit, arma parvi esse foris, ni-
si sit consilium domi. sunt enim bella cum consilio ge-
renda, teste Salomone. Quomodo igitur à literis,
quomodo à morum castigatione, & à disciplina mili-
tari, verè insimulabitur aliena fuisse ea gens, quam
armis toties & tamdiu felicissime usam esse compro-
bavimus. Cum Cadmus ex Phœnicia in Græciam li-
teras Græcas primus inferret: cum Evander homi-
nes Italicos primum legere. ac scribere doceret, annis
videlicet 60 ante destructam Trojam, seu antequam
Æneas veniret in Italiam; tum Gothos & Sueones
litteras Runicas habuisse certum est ex inscriptione
Saxorum, quæ erecta apud nos leguntur in honorem
eorum, qui facta emigratione bello occubuerunt in
Græcia, quorum Gothorum magnam partem bello Tro-
jano interfuisse loquuntur historia. Antiquitate igitur
propria literatura, Sueones nihil Græcis, nihil Ro-
manis

manis concedunt. Liberalium insuper disciplina-
rum, ut & principalium linguarum studium, Deus
in Ecclesia cum religione semper coniungendum cu-
ravit. Pudeat igitur Græcos, qui non pepererunt
Ecclesiæ Habraorum, divina humanaq; noticia instru-
ta, quin eam barbaram barbaro fastu proclamave-
rint. Erubescat Christianus contra Christi deborta-
tionem, Christianum intemperantiâ lingvæ procaci-
ter incescere, iudicio Gehennæ voce Salvatoris obno-
xius. Gens Sueonum ab annis retro octingentis, se-
rò quidem, sed in collatione cum Borussis, cum Polo-
nis, cum Ungaris, cum Bobemis, cum Pomeranis,
cum Megapolitanis, cum Saxonibus, lumen verbi Di-
vini, & cum hoc literarum studia, divina misera-
tione maturè recepit. Nunc verò à reformatione
religionis, Deum nobiscum in scripturis authenticis
loquentem, audimus & intelligimus, ut verbum Dei
in his Regnis habitet cum omni sapientia & intelli-
gentia, quod à barbarie longè remotum esse, omnis ve-
rè Christianus agnoscere meritò debet. Contrà fit in
Ecclesijs Pontificijs, ubi latina versionis Biblica, bar-
bara & corrupta, solius usus est: ubi Missifices lin-
gvæ ignota, & barbara musitatione utentes, ab audi-
toribus nullo suo sonog intelliuntur, ut ab iisdem ad sa-
cra peracta, in Ecclesia amen dici nequeat: quod de-
mum Paulo Apostolo est esse barbarum. Jesuita, ta-

men

men fronte prorsus meretricia, ut sunt de Gynæco
Babylonico, noticiam literarum sibi penè solis ascri-
bunt, & artificium corrumpenda, instituenda volui-
dicere, juventutis singulare venditant; sicut contigit
audire non neminem, ex illa vel consimili colluvie re-
deuntem, Jesuitico artificio incauta se pubi præ alijs
omnibus commendare, quasi solus Apollinem Heli-
cone deduxisset, & alteras Athenas in Sueciam re-
portasset. Sed quid Thrasonicus Jesuitarum vel e-
tiam Calvinianorum fastus nos moveat, non cassanuce
estimardus? cum juvenus Charissima patriæ, per
Dei gratiam & fidelem GUSTAVI Regis curam,
omni pio, honesto & utili literaturæ & honestarum
artium genere, hodie intra patriam sufficienter insti-
tuatur, ut facile foret, patriam à vana & invida bar-
baria in simulatione absolvere, nisi obstaret levis no-
stratis adolescentie curiositas, quæ correpta, properat
in exoticas abire regiones, malè absteris etiamnum
per nutricem sordibus corporis, nedum abjecta per
studiorum culturam ingenij rubigine, animiq; & mo-
ria, id est, ruditis & stultitiæ, immatura peregri-
natione suscepta, apud externos multi nostrates depo-
nunt contra patriam, contra ingentia Regie Majesta-
tis, quæ studia literarum in academia, in gymnasijs
regijs, in scholis, magnifico sumptu fovet, merita atq;
bene-

C

beneficia. Quam multi falsum testimonium apud
exteros, tacite dicunt de conditione & statu Aca-
demie & Scholarum suae patriae: quam grave & fal-
sum neglectae religionis & literarum crimen nobis
tacite apud exteros impingunt illi, qui quasi Deus non
sit in Israel, sic ad consulendum etiam Beel-Zebub,
Deum Accaron, approperant. Hoc barbarico luto
suam patriam conspergunt, & criminationem illam
contumeliosam augent & promovent omnes illi, qui
juventuti authores existunt exterarum Academi-
as, ante Philosophia, linguarum, & religionis studia suffi-
cienter in patria percepta, visitandi, declarantes se
existimationem patriae usque deesse facere, nec nimio se
teneri studio obtemperandi piissimae voluntati Majesta-
tis Regiae, quae curiosam illam & noxiam levitatem
inbibere & refrenare, multis modis & gravissimo
consilio allaboravit. Verum, auditores, quid in hac
gentis nostrae dignitate & praestantia asserenda, adeoque
in rebus ex parte tam priscis exponendis tamdiu im-
morati sumus? nimirum quia certum est ad Regium
decus magnopere pertinere, ut constet GUSTAVUM
originem ducere ex populo, antiquitate constituti, de-
fensi & propagati imperij, virtute bellica & aterna
rerum gestarum gloria maximè inter omnes gentes
venerabili, nec non ex regno noticia omnigenae litera-
turae gloriosè instructo, & cognitione verbi divini pi-

Verum benedictio
idque multis annis maturius quam quidam principatus
& regna quae hodie habentur in cultissimis.

Respiciamus nunc ea, quae Regiam Gustavi di-
gnitatem aliquantò concernunt propius: Stemma
dico Regium & res ejusdem heroicè gestas. Ducit
autem Gustavus genus ex generosissimo Suconum
Gotthorumque sanguine per multa seculorum curricula
in dignitate regali apud nos propagato & continua-
to, ut hac familia Regia, quae supra annos 900 apud nos
imperij radices egit, nulla alia in Europa censi que-
at antiquior. Ex anno enim Christi circiter Cente-
simo supra Millesimum, à potentissimis regibus, In-
gone, Erico, & Erico Balbo, & reliquis interjectis
per paternam & maternam stirpem continua serie
progressi, pervenimus ad Carolum Canuti, Sueciae
& Norvegiae Regem, & ad Sthenonem Sture, cujus
nepos ex sorore erat parens Gustavi primi, Avire-
gis nostri inclyti. Regij hujus stemmatis splendor
tam fuit semper illustris, ut non solum vicinas natio-
nes, virtutis & rerum gestarum gloria illustraret,
sed etiam ad remotissimas oras penetraret. De sin-
gulis quis sufficeret dicere? Quis Caroli Canuti?
Quis Sthenonis Sture in patriam merita brevibus
percenferet? omnium maximè si dicere de Gustavo
primo aggrediamur, ipsum ingrediemur Oceanum.

cymbrica, annis amplius 50 laborasset, adeoq; cum a-
terna tum temporalis ejus felicitas, tanquam in lentre
vacillaret, hunc fidum Scipionem desperatis Sueonum
rebus benigne porrexisset, qui istum infausti ominis co-
mitem de Delmenhorst, cum inauspicatis suis harpijs,
procul abegisset, insanis utiq; freti Cymbrici fluctibus,
cum vicina Norvegia bodie gemeremus submersi.
Cum igitur isthoc rerum statu patria nostra convelle-
retur, ut Respub. miserrimo quasi funere exterorum
manibus, ad aeternam sepulturam videretur efferi,
excitatus est à Deo Gustavus I. qui Reip. Gothica fa-
cem, patria furias, bonorum omnium pradones, ex-
stingveret, abigeret, repelleret: Qui Reip. justiciam
& libertatem; Ecclesiae religionem & pietatem,
maximo labore, & summa ad seram posteritatem
gloria fortissime restitueret. Ad quae inestimabilia
bona perpetuo conservanda & ad posteros certo trans-
mittenda, suos filios & nepotes arctissimo testamen-
to obligavit. In quod patris testamentum pie servan-
dum Rex invictus pie Memoriae Carolus IX, Regis
moderni pater desideratissimus, ita totis viribus pio
affectu incubuit prae reliquis, ut quemadmodum Gusta-
vo I. religionis & libertatis restituta; ita Carolo filio
utriusq; apud nos conservata gloriam & bonorē, pa-
tria Charissima post Deum se unice debere merito ani-
moq;

Sathana sub Rege Johanne, quid aliud furia ista
Romana per Siggismundū ab exordio statim inaugu-
rationis egit, quam ut per eum Babilonicas suas te-
nebras in regnum Sueciae certissime induceret. Hinc
impudens illa meretrix contendit Siggismundum ad
regni clavos admittendum esse, non praestito ordini-
bus consueti securitatis juramento, quod leges Regni
fundamentales continet, ut per illum ita solutum, tan-
quam per organon liberum sibiq; accommodatum, o-
mnia sursum & deorsum in Regno Sueonum de cæ-
tero liberè permisceret. Hinc Siggismundo in Sue-
ciam eunti, angelus iste abissi, tot ranas apocalypticas
(Jesuitas) addidit, ut ijs coaxantibus, ad voces ab-
surdesceret eorum, qui a vitum testamentum in nego-
cio religionis servandū esse, fideliter erant suasuri. Sed
aeterna Deo gloria, qui per patru prudentiam & vir-
tutem tantum voluit efficere apud nepotem, ut Siggis-
mundus Rempub. potius absens tentare, quam Eccle-
siam Christi horrenda idolomania miserè apud nos
praesens conspurcare valuerit. Ab ejusmodi majori-
bus Regibus, atavis, proavis, avo & patre, genus
ducere, nonne summa gloria, nonne summum decus
est: Etenim, in sobolem transire solet cum semine
virtus; ad quam rem si accedunt splendidissima pro-
pria indolis & propria rerumq; gestarum orna-
men-

in his terris valeat. Salve proinde Heros incomparabilis, GUSTAVE ADOLPHE, in quo omnis majorum tuorum virtus vivit & viget, fortia & heroica eorundem facta recurrunt nobis atq; relucet. Deus te nepotem, te filium, in Regium patruum & patris solium opportunè collocavit, & collocatum solidè confirmavit, ut agnoscant omnes viventes quia excelsus dominatur in regno hominum, & cuicumq; voluerit, dabit illud. Advenit Rex invictus Gustavus Adolphus, advenit Ecclesie Christi, his desperatis temporibus, tam necessarius, quam fuit populo Israelitico sub Pharaone oppresso, necessarius Moyses; quam eadem populo fuit necessarius Gideon, cum Ecclesiam Midionitæ & Amalechitæ quasi multitudine locustarum, acerbissimè infestarent. Cum in Lybia, ut habent sive historia sive fabula, esset immanis quidam draco, qui omnia vastaret, & pecudes juxta ac homines absumeret, Rexq; Lybia, bestia tollenda adeo non sufficeret, ut etiam esset ipsi filiam suam devorandam exhibiturus, admodum opportunè eques ille auratus, Georgius, quasi divino nutu oblatu est, qui Draconem interimens, virginem à præsentissima morte, maximo bonorum gaudio, asseruit. Filia Regis Draconi exposita, Remp. significat & Ecclesiam, cujus amore princeps non secus ac unica filia flagrabit. Dra-

co

co tyrannorum furorem repræsentat, quò maxime saviente, Deus equitem Georgium, id est, prudentem & fortem aliquem virum submittit, qui divino protectus auxilio, Draconem interimens, optatum statum Ecclesie & Reip. reducit. Tales Georgii in populo Dei fuerunt Josua, Gideon, Simson; Inter Ethnicos, Achilles, Hector, Julius, Augustus, Alexander, Themistocles; Talis Georgius seculo hoc decimo sexto, in Ecclesia verè est Gustavus Adolphus, quem singulari dono divinitus nobis missum, & Draconi Romano, Ecclesiam Christi jam diu voranti, opportunè oppositum, meritò quidem suspicimus & veneramur. Sed quo penicillo proprias tanti herois virtutes vobis adumbrabimus, Auditores? quo ore, quæ lingvares ejus fortissimè gestas exprimemus? Abundantem dicendi vim atq; copiam Tullianam, hic præsertim, videmini, auditores, requirere. Videmini Demosthenis vel periculis desiderare & exposcere in dicendo grandiloquentiam. Sed ut dicam quod sentio, his nihil opus est. Factent enim ampullas & sesquipedalia verba illi, qui minus rerum adferre possunt. Regis nostri Clementissimi res heroicè gesta ita sunt illustres, ut fucos dictionum & accersita verborum lumina non admodum exposcant. Certè omnibus ejus consilijs & actionibus devota in Deum pietas clarissimè præluet, quæ sicut se hominibus propositum esse co-

gno-

gnoscat, ita etiam se fatetur subiectum esse Deo, ad cuius laudem & gloriam omnes suas actiones exigit, in cuius praeceptis die ac nocte meditetur, ut subditos ad veram beatitudinem non tam praeceptis cogat, quam exemplo dirigat atque ducat. Ex hac pietate, cultum praestet Deo, non ex impuris rationis humanae fluentem lacunis, aut aureo purpuratae mulieris poculo propinatum; sed ex limpidis Israelis fontibus haustum. Pietati sicut annexae semper sunt virtutes reliquae; ita si prima tantum adolescentiae Gustaviana acta nobis subiiciamus, occurrent non tam ipsa omnium virtutum reliquarum semina, isthac aetate in quibusdam ingenijs aliquando etiam conspicua; quam praeter morem aliorum hominum, prorsus matura & perfecta earundem seges; ut prudentia, quae mater & oculus est virtutum omnium, annos vicerit; heroica in primis fortitudo, animique in periculis magnitudo aetate praeverterint, ac ex pietate, tanquam ex benedictae radice efflorescens rerum gerendarum felicitas atque gloria, omnium opinionem longe superaverint. Quanta enim fuerit semper prudentia, quanta iudicii acrimonia, qua in rebus dubijs quid facto opus esset, celerimè perspexerit; quanta vigilantia ad indagandum, quanta magnanimitate ad exequendum, quanta felicitate & celeritate ad perficiendum, quanta sagacitate ad rerum & consiliorum eventus aestimandos, quan-

quanta denique ordinandi exercitus, armandi, gubernandi peritia excellat, vel hostis quilibet testi esse potest. Interim cum istis virtutibus severioribus, virtutes leniores, mansuetudinem, facilitatem, comitatem, affabilitatem, rara & gratissima mortalibus societate, pie copulat & conjungit. Tam quippe se affabilem & comem bonis praebeat omnibus, tam mitem afflictis, tam clementem & facilem supplicibus, ut eo praesente omnes recreentur, abeunte tristrentur & doleant: qui cum charitatis Christianae memor, tristriorem e conspectu suo neminem bonum dimittat, verius meretur amor hominum & deliciae generis humani dici, quam gentilis ille Titus Vespasianus. Tacebo temperantiam Regis nemini ignotam: quae sicut infrequens hodie est in portis seculi & apud clypeos terra, sine qua tamen nihil praestari in ullo vitae genere poterit praestari, ita praecipue Gustavum reddit invictum, orbique commendat, qui gratulabundus verè dixerit; Beata es Suecia, ut cuius Rex vescitur in tempore suo ad reficiendum, non ad luxuriam. Quid attinet dicere de studio sapientiae & literaturae humanioris, quam totam, informatore Illustri & Generoso Domino, Dn. Jobanne Skytthe/ &c. facili & prona indole penè puer imbibit, adeo ut signaculum omni ex parte exquisitè sculptum existat, perfectus decore. Dictarum virtutum splendore nationes etiam longin-

D. qua

quæ excitata legatos expediunt, amicitiam querunt,
munera offerant. Rem visam nobis superiori anno
in hac civitate Upsaliensi, loquor, cum huc legati con-
venirent, non solum ex Gallia, alijsq; Regnis & re-
bus publicis vicinioribus, sed etiam ex remotis orbis
terrarum finibus. Neq; Regiam Sabæ ad hunc no-
stri seculi Salomonem piguisset accedere, ejus opera
domi militiaq; perspicuens, eum ita alloqueretur: ve-
rus est sermo, quem audiui de tua sapientia, Gustave,
quæ major est quàm rumor, quem audiui in terra
mea; & media pars mihi nunciata non est eorum,
quæ oculis meis video: Beati viri tui, & beati ser-
vi tui qui stant coram te semper, & audiunt sapien-
tiam tuam: sit Dominus Deus tuus benedictus cui
complacuiisti, & posuit te super thronum Patris tui in
sempiternum. Cum igitur hæc virtutes sint in Gu-
stavo summa, ut nihil in ipso nisi heroicum & divinum
agnoscas, fatendum est Gustavum singulari providen-
tia & consilio divino Remp. quidem Sueonum ex ty-
rannide & oppressione liberandi; Ecclesiam verò to-
tam ab idolomania pontificia feliciter asserendi, ter-
ris nostris datum divinitus concessumq; esse. Prima
hujus consilij divini erga patriam nostram specimina,
persensit latissima Moschoria, quæ suas arces & mu-
nitissimas civitates, & in his Magnam Nogardiam,
omni humana vi, incolarum opinione, insuperabilem,
vidit

vidit opera iustitiae & gentis
Delagardi &c. oppugnatam, expugnatam & longo
tempore possessam ut vastum & ingens imperij Mo-
schovitici corpus, à suis fundamentis Sueco vicinis
prope motum, versus Mæotida inclinari, nostrisq;
apertum aditum in intima regni viscera præberi, pa-
lam conspiceret. Tacebo heroica indolis specimen,
quod edidit in perfida & inexpectata irruptione co-
rum vicinorum, quibus sive mos sive natura est, ut re-
bus quidem nostris secundis adulentur, seq; amicos
profiteantur; in adversis verò nobis perpetuò insul-
tent, nostramq; conditionem afflictam reddant de-
teriores. Huius retardando hosti, auri quàm
virtutis eo tempore avidiori, cum offam prudenter ob-
jecisset Gustavus, potentiori hosti, qui Spiritu Roma-
ni flaminis contra Sueones indefessè animabatur, in-
evitabiliter occurrendum prudenter censuit. Obj-
ciebatur tùm proximè ex ditionibus hujus hostis, Ri-
gens in Livonia civitas, quæ licet perennem vir-
ginitatem superbè ostentans, ambientium cupidita-
tem se perpetuò eluisse gloriaretur; Suâ tamen vir-
tute effecit hic invictus & repulsa nescius proci, ut
tam superba virgini sua confidentia in dubitationem,
risus in singultum, procax & verbositas, in trepidam sub-
jectionem subito converteretur. Hæc ita fortissimè
tquam juvenili robore gestis, cum Polonus istius an-
D 2 cil-

*Etantis, amissione & damno minime permo-
veretur, nec pacis mentionem etiamnum ullam admitteret, ob-
stinatum hunc hostem milite Sueco in ipsam Prussiam
transportato, propius conveniendum, totoq; jugulo,
virili fortitudine apprehendendum esse, Augustus no-
ster Sueticus prudenter existimavit. Sed rem vi-
ribus majorem suscipi alij omnes existimaverunt, &
Regem Gustavum à Borussia & Dantisco tanquam à
profunda voragine absorptum iri; à Polono & à tota
Sarmatica gente, tanquam ab immensis Sarmatici
maris fluctibus certò submergendum esse, nullus non
fastuosus & invidus ominabatur. At viderunt ex-
teri, fortissimas civitates, & munitissimas totius
Christianitatis arces prius expugnatas & subactas,
quàm crediderunt. Sola Borussia potuit gravissima
bella gerere cum Casimiro, cum Boleslao, cum Ula-
dislao, cum Ingellone fortissimis Poloniae Regibus:
Ad terrorem Sueci Gustavi, quo Deus ipsum contra
omnes suos hostes armavit, non valuit consistere. Po-
tuit Polonus Turcam, qui ante decennium in Ditio-
nem Polonicam cum bis centenis millibus armatorum
irruerat, aperta acie fundere: Gustavum parvam
adducentem Suecorum manum iusta sustinere acie,
minime potuit: Et ut victoriam Borussicam adhuc
Deus redderet Sueco illustriorem, debuit etiam cum*

po-

*potentia & virtute exercitus, nonnumquam
ductore Arnhem, conjungere, videlicet ut ostenderet
quàm parum etiam ipse imperator contra Suecum ne-
quiret in Borussia efficere. Quis non admiretur, au-
ditores, Suecum continua aliquot retrò seculorum mi-
litiâ fessum, sicut superioribus annis pariter cum Mo-
scho, Polono, Dano; ita nunc in Borussia, aperta acie
feliciter congressum esse cum Borussis, cum Dantisca-
nis, cum Polono, cum imperatore Romano, quorum
hic orbis salutatur Monarcha, illum tanquam imperij
Turcici terrorem vanè gloriari solitum accepimus;
nunquam auditum esse, Polonum esse acie victum.
Sed Dominus Deus, super superbos hos, præceptorem
constituit Gustavum Adolphum, per quem Domi-
nus edocuit Polonum, quoniam homo est, & e-
qui ejus caro, & non Spiritus. Pugnâ ad Termopy-
las omnes ætates sunt admiratæ, in qua spartani Re-
gis, Leonidæ, admirabilis spectata est fortitudo, qui
auxilio 300 lacedæmoniorum, & 400 Thebanorum in
innumerabili Xerxis exercitu duo Millia hominū tru-
cidavit, ipse tamen cū suis casus. Non minus admi-
rabilis apparuit Gustavi Adolphi Sueci in Borussia
fortitudo, qui cum ab exercitu Casareo ex una parte,
ex altera à Polonico periculosè concluderetur, Deo du-
ce, & virtute comite ita se præbuit, ut mediam
hostis aciem perrumpens, viam sibi & suis ad castra*

D 3

fer-

*fero ap-
priet, fu-
to longe
feliciter
quam fuit
istud Leo-
nida*
nida. Horatium Coclitem Romana memoria cele-
brat, quod Hetruscis in urbem ponte sublicio irrumpen-
tibus, extimam pontis partem occupaverit, totumq;
hostium agmen infatigabili pugna, donec post terga
pons abrumperetur, fortissimè retardaverit & su-
stinuerit. Qui cum patriam periculo admittenda
arbis videret liberatam, in Tyberim se coniecit, ita
tamen ut ex tanta altitudine dejectus, neq; pondere ar-
morum oppressus, neq; ullo verticis circuitu absorptus,
neq; telis undiq; superingestis latus, evaserit in urbem
incolumis. Non aliter Rex Gustavus in praelio illo
Borussico, proprii corporis obiectu arma caesaris retar-
davit, virtute hebetavit, ut ex istis summis angustiis,
in quas cum suis videbatur inopinato coniectus, salvus
evaderet, beneficio Dei immenso, & magno ad o-
mnem posteritatem miraculo. Verissimè Deus in-
defensionem Regis nubem extendit, & umbra ma-
nus sua protexit eum. Haud dubiè idem angelus, qui
praecebat in deserto castra Israelis, intulit se medium
inter castra nostra & hostium, ne Regi Gustavo no-
cumentum ab hoste ullum inferretur. Hec sunt ope-
ra angelorum domini, castrametentium in conspectu
timentium eum: Quod si crederet Polonus, si considera-
ret Rex Sigismundus, inquireret pacem & persequeretur
eam. Dominus exercituum ita decrevit de regno
trans-

transferendo, quis potest infirmare? manus ejus ex-
tenta est, quis potest eam etiamnum avertere? Fra-
stra Sigismundus se fatigans, nimis diuturnum obse-
quium praestitit, nimis vanam hactenus fidem habuit
Maeetrici Babilonica, qua fallaciter gloriatur cum
Sathana de potestate regna mundi conferendi illis,
qui procidentes se osculentur & adorent? qua tamen
ipsa Sigismundum filium suum obsequentissimum
multavit amplissimo regno Suecia, parte insuper Li-
vonia & Borussia privavit, inq; periculum presen-
tissimum amittenda Polonia coniecit. Bellum quip-
pe 30 annorum atrocissimum, commovere inter hac
regna spiritus ille homicidij potuit? neq; tn. sistere i-
dem, vel felicem suis eventum prestare potuit, quod
victoria à Deo proveniat, non à Sathana. O Papam
Romanum, Christiana tranquillitatis perturbatorem,
quietis eversores, bellorum inter reges Christianos
flabellum, tumultuum concitatorem, & acerrimum
seditionis apud subditos conciliatorem, ab eo statim
tempore, quo Gregorij 2 perfidia effectum est, ut Ro-
ma cum tota Italia, ab imperatore Constantinopolita-
no, legitimo suo Domino, deficeret ad Regem Fran-
corum Carolum Martellum & Pipinum qui arma con-
tra nostros Longobardos pro Romanis auctore Grego-
rio ceperunt, inconsulto & praterito orientis im-
peratore. Quam seditionis & prodicionis telam
in-

in orbe Christiano licet exinde Pontifex strenuè per-
texat; Christiano tamen sanguini fundendo & domi-
natui suo continuando, Deum & religionem Christi,
non erubescit prætendere, quasi Christus, quasi Petrus,
suius successorem mentitur, religionem Christianam,
ferro & flammis propagare docuissent. Docet Pau-
lus arma Ecclesie non esse carnalia; Inquisitionem Hi-
spanicam, ferrum, rotas, ignem, sua Arma esse Pon-
tifex docet. His armis Arius orthodoxos sui tem-
poris per Imperatores persecutus est: Hac arma Ne-
storius per eandem quatiebat & minabatur; & uni-
versè omnis qui secundum carnem natus est, semper
persequitur eum qui est secundum Spiritum. Quod
ipsum Daniel de Antichristo docet: conteret, inquit,
sanctos altissimi gladio, & ruent in flamma in ca-
ptivitate & in rapina multos dies. Iohannes, Be-
stia, inquit, faciet adversus eos bellum: faciet ut qui
non adoraverint imaginem bestie, occidantur. Atq;
ita sequuntur Pontificij suos Majores, Phariseos, qui-
bus volupe fuit Christum in crucem agere, & Aposto-
los prohibere ne in nomine isto loquerentur. Insistunt
impijs vestigijs gentilium imperatorum, qui gravis-
simas persecutiones suscitaverunt contra Christianos.
Atq; hoc est, esse universalis Ecclesie non pastorem,
sed vastatorem, non Christianorum Pontificem sed
carnificem. Verum liberamus te Urbane VIII, illa

pastorali nostri cura, cum nos tua oves esse nolumus,
quas etsi mactes temporali & aeterna infelicitate, di-
cere tamen tibi nemo ex nobis ausit; Domine cur sic
facis? Sistimus tibi Phariseam Gamalielelem, suis in
simili negotio ita consulentem: Abstinete ab homi-
nibus istis, & sistite eos; quoniam si est ab hominibus
consilium aut opus hoc, dissolvetur: Sin ex Deo est,
non poteritis dissolvere, ac nescio an etiam cum Deo
pugnare comperiamini. Verum fulcienda ipsis vi-
detur Babylon, ne mercatores terra nimis lugeant
super ea, quod merces eorum nemo de cætero emptum
eat. Idco denunciant ne in Christi solius nomine lo-
quamur, cadunt, occidunt: Incendia bellorum in or-
bem Christianum operosè spergunt. Quem finem
præcipuè respicit institutum ordinis Jesuitici, qui est
instar ancipitis gladij, cujus laminam Pontifex in
regna Christiana tanquam in vaginam intrudit, ita ut
capulam teneat ipse Pontifex cum rege Hispanie, eoque
utantur pro arbitrio ad ea papavera excutienda, quæ
eminentiora proposito ipsorum videbuntur obsistere.
O Beata regna, quorum venter apocalypticas istas ra-
nas non admisit, non hausit, aut quamprimum plenâ
nauseâ rejecit: quàm enim Pseudo-Episcopi Romani
per istas furias, reges, statusq; regnorum & ordines
turbarunt, præter nostram Sueciam & Poloniam,
loquetur Gallia cum alijs, tum necesse Henrici tertij d

Monacho nefarie occisi; docebit conspiratio Anglica; dicent Demetrianæ in Moschovia turbæ; perturbata clamabit Bohemia, & in uniuersum aulica monstrabunt progymnasmata, quæ exercet hac regnorum & quietis Christiana publica perniciēs semel in viscera admissa & suscepta. Hic non abs re subit, regi optimo magnopere timere à furijs istis infernalibus, quæ quando superos mouere simulata pietate nequeunt, Acheronta, more Saulis à facie Dei abjecti, sollicitant. Inde oraculo accepto & mercede cœli fallaciter proposita, emissarios suos cæcis monastica obedientia loris impiè innexos, in Regum & Principum interuicem impiè extrudunt, qui pennas inauspicatas inde efferentes graviter illud poëta exequuntur:

Non audet Stygius demon tentare quod audet,
Effrenis monachus plenaq; fraudis anus. Ab
hoc & simili tam pio scil. consiliorum Papislicorū fonte
fluunt hodie in Germania non rivi sed flumina sanguinis, quem sic bene impendi existimant Ferdinandus II, & Urbanus VIII, si per Lutheranorum sanguinem lux uerbi diuini restinguatur, si papalis dominatus in Ecclesiam post liminio reducat, si queant Pseudo-Episcopi Romani collis regum & principum, tanquam Basiliscis superbè insultare, cum consueo nominis diuini abusu: super Aspidem & Basiliscū ambulabis, leonem & Draconem conculcabis. Ve.

Verum benedictus sit Dominus, qui nos in pradam dentibus eorum; Sed ad hoc periculum à nobis & à vicinis Germania Ecclesijs auertendum excitauit ac vocauit Heroem incomparabilem GUSTAVUM ADOLPHUM, cuius uocatio ad hanc defensionem Ecclesiæ Christi contra Ferdinandum & conjuratam Ligistarum societatem, suscipiendam cui potest esse obscura cui dubia? Vocatio ejus præcipua facta est cum Ferdinandus imperator instructissimum exercitū, nullis injurijs laceßitus, contra Gustavum duceret in Borussia, destinato proposito Regem cum omnibus suis exterminandi: ubi jussus Deus principium belli ex parte imperatoris iniussu & non necessarij, ita sanguine hostis nostri consecrauit, ut presagium exhiberet Casari eventuum futurorum. Quid dicemus de uocatione instituta per eos, qui partim ex suis ditionibus, religionis nomine acerbissime proscripti, iidem Regiæ Majestatis etiam consanguinei & propinqui; partim periculosa obsidione injustè pressi, ad pedes se regis supplices pariter abiciebant. Considerate etiam legatos Regios, Lubecam dissidentia componenda causa missos, à Casare turpiter reiectos & cum contumelia imperio excedere jussos. Insuper annon apertior illa vis & uolentia intentata regno Sueonum per inusitatam classem Vismariensem præter morem præteritorum.

imperatorum in mari Gotico paratam, & regno
imperatorum in mari Gotico
Suecia non jam obscure minitatem, ad sui & suorum
defensionem tempestive suscipiendam, Regem vocare
debit? Quo loco tandem habebimus, auditores, ea-
ingentia dona, quibus Gustavus orbem Christianum i-
ta illustrat, sicut primæ magnitudinis stellæ cælestes
sphaeras illuminant: quæ dona subditi & amici tan-
quam divina suspiciunt & admirantur, hostes & ini-
mici meritò reformidant & exhorrescunt. Certè he-
roica ista dona supra sortem communem regum nostri
seculi, divinitus Gustavo collata, ejus vocationem non
solum ad capeSSendâ regni domestici & paterni guber-
nationem; sed etiam ad libertatem Europæ defenden-
dam, & ad Ecclesiæ injustè oppressæ defensionem stre-
nuè suscipiendâ clarissimè loquuntur. Philippus Ma-
cedo, videns Alexandri filij dexteritatem in doman-
do Bucephalo, agnovit vocationem ejus ad res maxi-
mas suscipiendas: Non te fili, nostra, inquit, capiet
Macedonia, aliud tibi regnum comparâ virtutibus
tuis æquale. Hunc certè Sueonum Gothorumq; regem,
termini licet amplissimi sui imperij, Deo multis modis
vocante, continere non debuerunt, ut hostem certò ad nos
venturum & multa apertè molientem, intra proprios fi-
nes expectaret: quin potius eundem prisco & salutarî
majorum suorum, consimilibus injurijs provocatorum, ex-
plo, in ipsa terra hostili tempestive & confidèter aggre-
dere-

deretur. Gustavo promissæ divinitus auxilium creari-
mus, quod olim Gideoni: vade in hac tua virtute &
fortitudine, & liberabis Israel: Ego ero tecum, &
percuties Midian ut virum unum. Deus insuper
exivit cum exercitibus nostris, & cum rege nostro,
ideoq; hanc vocationem esse divinam ipse per additum
successum palam reddidit contestatum.

Hanc vocationem Divinam Rex in conscientia
persentiscens, collecto milite indigena, imitatur forti-
tudinem Abrahami, qui quatuor reges aggredi non
exhorruit, ascitis in militiam solis suis vernaculis 300,
quorum fortitudine, propinquum & nepotem suum,
cum mulieribus, liberis, & possessionibus, protrito ho-
ste, gloriosissimè asseruit. Visa hac res fuit multis in
familia Abrahami, & omnibus vicinis, admodum
impossibilis. Et hac Germanica Scipionis Gothi-
ci expeditio, non aliam faciem multis visa est præfer-
re, quorum alij dixerunt Suecum ob diuturnitatem bel-
lorum milite esse exhaustum; quasi non aequè facile sit
Deo victoriam per paucos tribuere, sicut per plures:
Alius adjunxit Suecum carere pecunia; quasi plures sit
facienda pecunia egens viro, quàm vir egens pecu-
nia; ut agnoscas quàm salutare deliberationes habe-
at, quem Deus ob sceleratam vitam in reprobum sen-
sum justè tradidit.

Atq; agnoscimus omnes hanc vocationem gravio-
rem

existere Regni huius potentia & viribus: Dixisse-
mus pariter nos abeunti Regi; Non vales venatori
isti Philistæo resistere, nec pugnare adversus eum:
Dixissemus cum exploratoribus terra Canaan, vide-
mur ut locustæ, comparati ad inhabitatores terra i-
stius: Terra ista habet cultores bellicosissimos, urbes
grandes & muratas, non possumus ascendere & ob-
tinere eam. Verum cum ad unum omnes, poten-
tiam Caesaris & complicitum Anticristi, exhorresce-
rent, cum prostrato Palatino rege Bobemia, cum pro-
fligato Dano, & parte Regni ejus occupata, ad unum
omnes contremiscerent, cumq; omnes angulos &
transitus Germaniæ copioso & firmo presidio caesar
concluderet, ut cor totius populi commoveretur, sicut
moventur lingua sylvarum à facie venti: Tum Rex
Gustavus spiritu fortitudinis desuper indutus, cum
Davide altum intonuit: Non concidat cor cujusq; in
eo: Ego vadam & pugnabo contra Philistæum; va-
dam & auferam opprobrium populi, ut sciat omnis
terra, & noverit universa Ecclesia hæc, quia non in
gladio nec in hasta salvat dominus: In Deo faciam
virtutem & ipse conculcabit inimicos nostros. Qua-
li fortitudinis spiritu indutus quondam Jonathas, uno
tantum comitatus armigero, hostium ingreditur exer-
citus, ubi 20 viros sternit, reliquos solo aspectu per-
terrefaciens. Hic, Hic Sueticus noster David, Gi-
deon

deon Gothicus & Jonathas, ingenti in Deum fidu-
cia elatus, cum de Ecclesijs Germaniæ res omnino con-
clamata humanis oculis videretur, gladium & arma
defensiva expediens, cognitum & usitatum majori-
bus suis, priscis Gothis, transmarina expeditionis cur-
sum suscipere & tenere non addubitavit. Qui cum
felici navigatione ad littora Pomeraniæ esset perla-
tus, etsi omnia loca reperiret Caesaris presidij fir-
missimè conclusa; militem tamen Suecum in aridam
pro sententia exponit, nequaquam summa ope contra-
nitente milite Casareo. Ita Succus littore expositus
castra munitissima, castella, oppida, urbes subito ex-
pugnat, Pomeraniam utramq; Marchiam Brande-
burgensem, & partem Megapolcos sub potestatem,
annuo quasi spatio, nulla ope sociâ suffultus, redigit,
milite Casareo copiosissimo partim caeso, partim in
fugam coniecto. Ita more hirci Alexandrini pedi-
bus terram vix contingentis, citra Albim Saxoniæ
Gustavus effertur: ubi in campo Lipsensi præstolatur
Tilius, aciem ex veterano & fortissimo milite con-
flatam, commodissimo loco explicans, minitans, &
Sueco quasi non congregi ausuro, nescio quid expro-
brans, additis etiam contumelijs provocans & lace-
sens. Sed docuit exitus, accinctum non equè ac dis-
cinctum gloriari tutò posse. Etenim fragili Tilius
sperans illidere dentem, adeo offendit solido, ut acie
fra-

fracta infugam quantocius dissolveretur, totisq; ex-
tus castris gloriosam victoriam cum prada ingenti, in-
vitus, haud dubie, Sueco traderet. Atq; etsi ita lege &
maleficio nefariae ligae Papistarum, gladium suum
evaginarunt peccatores, & arcum suum intenderunt,
ut deicerent pauperem & inopem; gladius tamē co-
rum intravit in cor eorum, & arcus eorum ex parte
confractus est: posuerunt quippe mendacium spem
suam, & mendacio se protexerunt, cum putarent se
foedus pepigisse cum morte, & cum inferno fecisse pa-
ctum, tum deletum est foedus eorum cum morte, &
pactum cum inferno non stetit: quia hic fuit immanuel.
Sed à quo, inquires, exercitu, pulsa est acies Caesaris?
ab exercitu Sueconum & Gothorum. Quo duce casus,
inq; fugā conjectus est magni nominis & famae Tilius?
à rege Sueconum Gustavo. Non igitur pudor fuit Tili-
o vinci à Gustavo, ab imperatore quippe, genere, inge-
nio, virtute, incomparabiliter se meliori. Neq; adeo in-
suetum & mirum est, exercitum Romani Caesaris ab e-
xercitu Gothorum cedi & profligari. Id enim seculis
aecidisse superioribus historiae pleno ore loquuntur. Im-
peratorem Decium cum filio belli socio totosq; exerci-
tu Romanorum, Gotbi deleverunt in Thracia. Non-
ne valens imperator à Gothis cum toto exercitu vic-
tus, occisus, & in casula latitans, ad favillas redactus
est. Domitiani, qui Deus & Dominus appellari vo-
luit,

luit, innumerabilis exercitus, à Gothis vis ita casus
est, ut victi Romani tributa solvere tenerentur vi-
ctoribus Gothis, asserente Dione: Ad qualem etiam
tributi persolutionem Æmilianum imperatorem se
Gothis obstrinxisse Sabellicus author est. Ita in praelio
Lipsensi Tille Casareus, à solo iterum Sueco caditur &
profligatur, ut pristinam Gothorum fortitudinem, jame
pridem suis exploratam, sed oblivioni traditam, moder-
na Romanorum veterum propago, in Gustavo satis re-
cognoverit & senserit. Saxo quippe, tanquam nimis
lentus hactenus, societatis Suecanae approbator, ut Deo
& Sueco victoriae hujus gloriam unice cederet, ipso
sub praelio longā se fugā à Sueco separavit. Sicut enim
Sueco, exercitum oris Germaniae applicanti, nemo
principum, nulla ei civitatum, siue timore, siue alio af-
fectu, ulla in re bucusq; affuit, sed omnes tanquam mi-
seri medici, morbo desperato expectabant quorsum vo-
mica hujus periculum esset evasurum: ita Deus po-
tentiam suam voluit in infirmitate perficere, ut Suecus
hunc hostis insultum, sicuti omnes praecedentes, solus,
pro tempore, exciperet, solus elideret. Cum Gideon
pugnaturus esset cum Midianitis, dixit Dominus; ma-
ior est multitudo, quam ut tradatur Midian in manum
tuam, ne gloriatur Israel contra me & dicat, meis vi-
ribus liberatus sum. Qui igitur timidus est, recedat
de monte Israel: Inter centum viris liberabo vos &
F tra-

*Tullianus
Dian*

cruciam iustitiam in manum tuam. Ita Dominus separavit supplementum exercitus Saxonici, ut exercitus Tillianus caderet sub gladio Domini, & Gideonis Suetici. Dedit proinde sempiternus virtutem lassos, & his qui non habebant fortitudinem, robur multiplicavit: delassabantur quidem recentes, & defatigabantur integri, sperantes autem in Dominum nova virtute induebantur: Ascenderunt alii quasi aquile, cucurrerunt & non defatigabantur. Atque ita tantus & tot annorum bellicus apparatus Tillianus, ingenti licet spe ex victorijs precedentibus, à Dano praesertim reportatis, Caesar concepta, libertatē Germaniae, ac regnorum vicinorum fortunas & dominatum cogitatione devorasset, divino tamen natu & armis GUSTAVI ADOLPHI, miserabili ruina & partim prostritus, partim fusus & dissipatus est. Xerxes cum exercitum suum multitudine admirabilem, ad Abijdam aspiceret congregatum, se quidem beatum predicavit, dominatum Graeciae opinione concoquens; sed tamen in lacrymas est profusus. Causam querenti Artabano respondit; subire se miserationem omnium horum, quod, cum tot centena millia numero extarent, nemo tamen ex tanta multitudine ad centesimum annum esset superfuturus: sibi videlicet, vana spe totius Graeciae dominatum destinavit; Persico autem exercitui plurimorum annorum delicias spondit, quem

seva

seva annui Martis violentia totum potuit misere extinguere: ita fuit Xerxes nescius fati, sortisque futurae. Non exaquarevit quidem exercitus Tillianus copias Xerxis: verum sicut atriusque in terras hostiles ingressus, miseris incolis aequè fuit formidabilis; ita utriusque exitus aequè fuit turpis & miserabilis: ut quorum Xerxianus quidem, sicut annuo penè spatio totus interijt & absumptus est; ita Tillianus solo quinq; horarum spatio suum fatum & interitum vidit & persensit. Is nempe exercitus, qui Fridericum Electorem Palatinum, Bohemiae regem, Angli armis suffultum, praelio ingenti vicit ad Pragam, Bohemia expulit, Palatinatu electorali spoliavit, & exilio apud Belgas multavit: Is exercitus qui Regis Daniae & Christiani Principis Brunsvicensis, copias saepius fudit; Christianum quidem Brunsvicensem ditione avit, exiit; Danum verò Romani imperij finibus latè submovit, Cimbriamque insuper corpori regni Danici vi & armis ereptam, Caesari subjugavit; Is denique exercitus, qui immanem lavienam in civitatem Magdeburgensem & Passavallensem servitiâ plusque turcicâ exercuit; Is inquam exercitus suum fatum & interitum solo quinq; horarum spatio, vindicta verè divina, vidit & suo merito persensit. Sed Babylon tot tantisque victorijs antè elata & insolens; ego, inquit, sola sum, nec est praeter me altera; In sempiternum

F 2

domi-

domina sum, nec sededo vidua, & ignorabo sterilitatem. Per Danum quippe, mihi subdolè reconciliatum, arma in Suecum proferam. Verùm qui habitat in cœlis irrisit eos, & Dominus sublavit eos. Sapientia & prudentia tua Babylon decepit te, ut diceres, ego sola sum. Venisti magna mater fornicationum, venisti in memoriam ante Deum, contra quem furis: Ideo perijisti more multitudinis gentium, quæ dimicaverunt contra montem Zion. Posuit Deus circulum in naribus tuis, & frenum in labijs tuis, & reduxit te per viam, per quam venisti. Rejecit, rejecit te ultra Albim, per quem te omnium primùm Ferdinadi duxisse copias, thraſonice gloriatus es; Repulit te Tili, ad speluncas & lupanaria fornicationum tuarum, unde erupuiſti. Hic, Hic fructus eſt Pietatis in Gustavo, & fiducia ejus in ſolum Deum, quam ſolennibus ſupplicationibus, per totum regnum ejusq; ampliſſimas provincias inſtitutis, non puduit orbi Chriſtiano fateri, notamq; reddere. Simili in Deum fiducia tranſierunt Iſraelita mare rubrum: ſic fide mari Jericho conciderunt: ſic per fidem, Gideon, Jepthe, David devicerunt regna, fortes facti ſunt in bello, & inſurrectiones everterunt exterorum. Bonum igitur eſt conſidere in Domino, & non conſidere in principibus. In Domino fecit virtutem Rex Guſtavus, & Dominus conculcavit inimicos ejus. Hic, Hic fructus eſt ſolennium

nium precum Eccleſie Chriſti ex Aquilone, quarum efficaciâ ſola factum eſt, ut Regem qui tabernaculum ſuum fixit inter duo Maria, ſuper montem inclytũ & ſanctum, turbaret & percelleret fama ab Aquilone. Ita moſes vi precum & elevationis manuum proſtravit Amalechitas; Joſua cœlo remoram iniecit; Joſaphat fudit Ammonitas; Ezechias Aſſyrios.

Benedictus igitur Dominus, qui non amovit orationem noſtram & miſericordiam ſuam à nobis: nõ fruſtra dixit Dominus ſemini Jacob, quærite faciem meam. Clamavimus ad Dominum & de anguſtijs eripuit vos. Vivit, vivit Dominus: Benedicta ſit petra noſtra, & exaltetur Deus ſalutis noſtræ. Juſticia plena eſt dextera ejus, ideo letatur mons Zion, & exultant filia Juda propter judicia tua Domine. Niſi enim Dominus adjuviſſet nos, parum abſuit quin anima noſtra habitaret in ſilentio. Benedictus proinde Dominus, qui non dedit nos in pradam dentibus eorum, qui ſtatuit in loco ſpacioſo pedes noſtros. Exultemus igitur Domino adjutori noſtro, Jubilemus Deo Jacob, qui diſſipat cogitationes aſtutorum, ne poſſint adimplere manus eorum quod inceperunt. Annunciemus in Zion nomen Domini, & laudem ejus in Jeruſalem: Scribantur hæc in generationem alteram, & populus qui generabitur, laudabit Dominum: quia Dominus fundavit Zion, & in ipſo ſperabunt pauperes populi ejus.

Verum, auditores, non si casses hostium, in una atq; altera parte Germania rupti sunt; sunt ideo ubiq; contriti & sublati. Sunt enim, credite, latè admodum extensi, ut quorum brachia ab una parte complectuntur Hispaniam; ab altera Italiam, Ungariam, Austriam. Constant filis robustissimis, ut qua tempore admodum longo, subtilissimè torsit cum Cardinalibus Pseudo-Episcopus Romanus, stamina pronè excipiente Hispano, extendente eodem hodie & plangis crudeliter applicante illo robusto contra Dominum venatore, Ferdinando Secundo. Qui omnes nefario inter se Catholica istius Liga glutine, & fatido Romani Antichristi Spiritu, ad Ecclesias reformatas opprimendas, jam pridem impiissimè inter se cobarent & astricti sunt. Rogemus proinde, auditores, Rogemus Dominum ea qua ad pacem sunt Ierusalem; propter nomen Dei nostri quæramus bona illi, propter fratres nostros quæramus prosperitatem illi. Ne igitur tradas Domine impio desideria sua contra Ecclesiam, cogitationes ipsius ne progressum habere sinas: Eripe nos de inimicis nostris, & de viris sanguinum salva nos, ut sciant quia Deus dominatur in Iacob & finibus terræ. Discerne causam nostram à gente non sancta, & ab hominibus dolosis eripe nos, ne amplius dicant, non est salus ipsis in Deo. Respice de cælo & visita vineam, quam ad septentrionem plantavit dextera tua;

ne fera sylvestres & aper de sylva depopulentur eam. Inducere fortitudinem brachium Domini, con-surge sicut in diebus antiquis, quibus exsiccasti mare & interfecisti draconem. Dilata locum tentorij tui & pelles tabernaculorum tuorum extende; longos fac funiculos tuos, & clavos tuos apud nos consolida. Respice Zion, civitatem conventus nostri, ut oculi nostri videant habitationem Ierusalem securam, tabernaculum quod nequaquam transferri queat: ne auferantur clavi ejus in sempiternam, & omnes funiculi ejus non rumpantur. Conforta seras portarum nostrarum, & benedic filiis nostris in nobis, ut ponas fines nostros pacem.

Rogemus insuper, Auditores, devotè Deum pro incolumitate & diuturna vita clementissimi & invictissimi regis, triumphatoris gloriosissimi, qui sua salute, omnium nostrum salutem sustinet & complectitur; qui vigilat ut nos dormiamus; periclitatur ut nos securi simus: qui versatur in medijs insidijs perfidissimorum Iesuitarum, ut nos salvi existamus. Sicut dedisti Domine, clavem domus regni Suecorum super humeros ejus, ita ne auferas paxillum istum quem fixisti in loco fideli. Suffice sapientiam, vires & potentiam, ne sub tanto pondere Rex nutet, neq; frangatur & pereat pondus ejus in eo. Mitte ipsi auxilium de sanctuario tuo, & ex Zion tuare ipsam.

Desi-

Desiderium ejus tribue illi, & petitiones labiorum ejus ne deneges ipsi. Tribue ipsi secundum cor suum, & omne consilium ejus confirma. Regiam istam familiam prole mascula clementer adauge, ne extinguatur lucerna in Israel, neve de stirpe ejus vir auferatur qui sit princeps in Israel; sed maneat cunctis diebus coram te in regno quod elegisti ut esset nomen tuum ibi. Provideat igitur Dominus, Deus spirituum omnis carnis, de stirpe Regia virum, qui sit super multitudinem hanc, & possit exire & intrare ante eos, ne sit populus Dei, tanquam oves absq. pastore.

Tibi verò GUSTAVE Rex, Pater Patriæ meritissime, qui prælia Domini geris, per quæ Deus ædificat apud nos deserta seculorum, factas sepit ruinas, & concussas reparat semitas ut Jerusalem habitari possit; per quem deniq; Deus cornu gentis nostræ in sublime evehit, quas gratias agemus? quam gratitudinem reddemus? Agendis gratijs voxet Spiritus deficiunt: opera & facta nostra minoris sunt, quàm ut tantorum erga nos meritorum partem aliquam assequantur vel exæquent. Grati fatemur, hanc te cum Mose quærelam rectè instituere. Cur, Deus, imposuisti pondus universi populi hujus super me? Num ego concepi multitudinem hanc, ut dicas mihi, porta eos in sinu tuo, sicut nutrix solet portare infantem suum. Grati agnoscimus

ca.

ORATIUNCULA

De
Revolutâ periodo Bellorum Gothicorum extra patriam
Sub

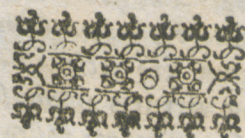
POTENTISSIMO ET INVICTISSIMO
Heroci

GUSTAVO ADOLPHO

Svecorum, Gothorum, Vandalorumq; Rege celsissimo, Magno Principe Finlandiæ &c.

QVAM
Anno 1632. 24. Aprilis in Regiâ Svecorum Academiâ, quæ est Upsaliæ, recitatam, tandem 9. Decemb. ejusdem Anni, additis nonnullis interea gestis, typis excudi curavit

MATTHIAS E. MYLONIUS
Arosiensis, S. R. M. Alumnus.

UPSALIÆ,

Imprimebat Eschillus Matthiæ.